

ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียน
สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม

นางพริ้มเพรา จิตเป็นธม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-867-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017098

147840169

KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION
CONCERNING ENVIRONMENTAL POLLUTION

Mrs. Primpraow Chitpentom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-867-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม

โดย นางพริ้มเพรา จิตเป็นธม

ภาควิชา พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พัชรา กาญจนารักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature]
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

[Signature]
 อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารักษ์)

[Signature]
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

[Signature]
 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์)

พริ้มเพรา จิตเป็นธม : ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม
(KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE OF PRATHOM SUKSA SIX
STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION CONCERNING ENVIRONMENTAL POLLUTION)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.พัชรา กาญจนารัตน์, 147 หน้า. ISBN 974-578-867-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับภาวะมลพิษใน
สิ่งแวดล้อม ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา ตัวอย่าง
ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30
โรงเรียน จาก 12 สำนักงานเขต จำนวน 500 คน เป็นนักเรียนเพศชาย 250 คน นักเรียนหญิง
250 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวม
ข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมา 500 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม
มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที"(t-test)
ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมอยู่ใน
ระดับดี นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยม
ศึกษากับนักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับภาวะ
มลพิษในสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมอยู่ใน
ระดับดี นักเรียนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมดีกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียนที่
บิดา มารดา มีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป มีทัศนคติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อมอยู่
ในระดับดี นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยม
ศึกษากับนักเรียนที่บิดา มารดา มีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป มีการปฏิบัติเกี่ยวกับภาวะ
มลพิษในสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติคน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาช่วย

PRIMPRAOW CHITPENTOM : KNOWLEDGE, ATTITUDE AND PRACTICE OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION CONCERNING ENVIRONMENTAL POLLUTION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PATCHARA KANCHANARANYA, 147 PP. ISBN 974-578-867-8

The purposes of the study were to investigate and to compare the knowledge, attitude, and practice of Prathom Suksa Six students in schools under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration concerning environmental pollution, The independent variables were sex and parents' education level.

The questionnaires constructed by the researcher were handed to 500 Prathom Suksa Six students, 250 boys and 250 girls, which were randomly selected as samples from primary schools. All or 100 percent of questionnaires were returned. The obtained data were then analyzed in terms of percentages, means and standard deviations. A t-test method was also applied to determine any significant differences.

The findings were as follows :

1. The knowledge of Prathom Suksa Six students concerning environmental pollution was in the good level. There were no statistical significant differences at the .05 level between 1) sexes 2) the students whose parents' education level below Mathayom Suksa and the students whose parents' education level equal or above Mathayom Suksa.

2. The students' attitude concerning environmental pollution was in the good level. Female students having higher level of attitude concerning environmental pollution than those of male students significantly at the .05 level. There was no statistical significant difference at the .05 level between The students whose parents' education level below Mathayom Suksa and the students whose parents' education equal or above Mathayom Suksa.

3. The students' practice concerning environmental pollution was in the good level. There were no statistical significant differences at the .05 level between 1) sexes 2) the students whose parents' education level below Mathayom Suksa and the students whose parents' education level equal or above Mathayom Suksa.

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อผู้จัดทำ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จจุล่งได้ด้วยความสามารถของ รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดเวลา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาที หอมสนิท รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจันทร์ ดร.จรรยา มีสิน และคณาจารย์ ภาควิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบ แก้ไขแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช ที่ให้คำแนะนำในเรื่องตัวแปรและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่าย แผนงาน ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูในโรงเรียนและนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ตลอดจน เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือเป็นอย่างดี และเนื่องจาก ทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณ คุณเว็ชย์ เอียดบัว ณี ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่ คุณพ่อ คุณแม่ และ ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา รวมทั้งนายแพทย์สมชาย จิตเป็นธม ที่ได้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการทำวิจัยและการศึกษาจนจบหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตนี้

พริ้มเพรา จิตเป็นธม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
ความจำกัดของการวิจัย	6
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	15
3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
	รายการอ้างอิง	102
	ภาคผนวก	110
	ภาคผนวก ก.	111
	ภาคผนวก ข.	113
	ภาคผนวก ค.	117
	ภาคผนวก ง.	120
	ภาคผนวก จ.	124
	ภาคผนวก ฉ.	126
	ประวัติผู้วิจัย	147

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ อาชีพของบิดา มารดา การศึกษาของบิดามารดา	32
2	จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน ที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับพิษภัยที่เกิดจาก น้ำเสีย อากาศ อันตรายจากเสียงที่ดังเกินควร โทษของชยะ และ การเข้าร่วมชมรมหรือกลุ่มที่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศของนักเรียน	36
3	จำนวนและค่าร้อยละของระดับคะแนนความรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษ ในสิ่งแวดล้อม	40
4	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านความรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม	42
5	เปรียบเทียบความรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	44
6	เปรียบเทียบความรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียนที่ บิดามีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	47
7	เปรียบเทียบความรู้ของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียนที่ มารดามีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	จำนวนและค่าร้อยละของระดับคะแนนทัศนคติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะ มลพิษในสิ่งแวดล้อม	53
9	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านทัศนคติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม	54
10	เปรียบเทียบทัศนคติ ของนักเรียนเกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	57
11	เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียน ที่บิดามีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	61
12	เปรียบเทียบทัศนคติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียน ที่มารดามีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	66
13	จำนวนและค่าร้อยละของระดับคะแนนการปฏิบัติของนักเรียน เกี่ยวกับ ภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม	71
14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในด้านการปฏิบัติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	เปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง	74
16	เปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียนที่บิดา มีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	77
17	เปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียน เกี่ยวกับภาวะมลพิษในสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา กับนักเรียน ที่มารดามีระดับการศึกษาตั้งแต่มัธยมศึกษาขึ้นไป	80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย